

Voortgangsrapportage 5 PMR Natuurcompensatie

Natuurcompensatie behorende bij de landaanwinning
Maasvlakte 2

Datum   18 maart 2009
Status   definitief

Voortgangsrapportage 5 PMR Natuurcompensatie

Natuurcompensatie behorende bij de landaanwinning
Maasvlakte 2

Datum   18 maart 2009
Status   definitief

Inhoud

1	Natuurcompensatie Maasvlakte 2 5
1.1	Inleiding 5
2	Voortgang op de onderdelen Duincompensatie/Zeereep 6
2.1	Locatie 6
2.2	Duincompensatie 7
2.3	Gerealiseerde mijlpalen 7
2.4	Risico's 7
2.4.1	stand van zaken eerder geconstateerde risico's 7
2.5	Zeereep 8
3	Natuurcompensatie in de Voordelta, middels Bodembeschermingsgebied met rustgebieden 10
3.1	Lokatie 10
3.2	Monitoring- en Evaluatieprogramma (MEP) 11
3.3	Risico's 12
3.4	Planning 12
3.5	Scope/doelstellingen 12
3.6	Financiën 12
3.7	Organisatie/kwaliteit 14

1 Natuurcompensatie Maasvlakte 2

1.1 Inleiding

De aanleg van de landaanwinning heeft mogelijk schade aan de natuur tot gevolg; deze schade wordt middels een aantal maatregelen gecompenseerd. Deze zogeheten natuurcompensatie bestaat uit 2 zelfstandige onderdelen: de Duincompensatie (en het daarbij behorende onderdeel 'Zeereep') en de Natuurcompensatie in de Voordelta.

De Duincompensatie ligt ter hoogte van de Delflandse kust, en de Zeereep langs de Brouwersdam.

De natuurcompensatie middels een Bodembeschermingsgebied met de rustgebieden ligt in de noordelijke helft van de Voordelta.

Voor beide onderdelen is ook tevens een monitoring- en evaluatieplan (MEP) nodig. De verslagperiode loopt van 1 juli 2008 tot 1 januari 2009.

2 Voortgang op de onderdelen Duincompensatie/Zeereep

2.1 Locatie

Duincompensatie

Onderstaande figuur 1 laat de locatie zien waar de duincompensatie in combinatie met de versterking van de zwakke schakel Delfland wordt aangelegd.

Figuur 1: locatie duincompensatie en zwakke schakel Delfland.

2.2 Duincompensatie

De Duincompensatie is in 2007 overgegaan van de voorbereidingsfase naar de uitvoeringsfase en is de publieke samenwerking tussen Rijkswaterstaat en het Hoogheemraadschap van Delfland in een overeenkomst vastgelegd. In januari 2008 is het uitvoeringsbesluit genomen. Na het gereedkomen van het uitvoeringscontract is op 1 april 2008 de aanbesteding gestart, voor de gecombineerde aanleg van het duincompensatie en zwakke schakel project. Er is een marktconsultatie gehouden en zijn er drie inlichtingenrondes geweest. Op 8 juli is de prijsaanbieding ontvangen. In augustus is het werk gegund. Op 26 november 2008 is het werk formeel gestart. Het onderdeel duincompensatie is als eerste in uitvoering. Contractueel loopt het gehele werk door tot 31 december 2011. Alle benodigde vergunningen zijn in het afgelopen jaar onherroepelijk geworden.

De uitvoering van het onderdeel Duincompensatie loopt parallel met de versterking van de Zwakke Schakel Delfland.

Er is een begin gemaakt met het opstellen van het Monitoring- en Evaluatie Programma (MEP) voor de duincompensatie. Dit wordt in samenhang met overige onderdelen van PMR opgezet. Dit MEP is het eerste kwartaal 2009 gereed. Door de stichting "het Zuid Hollands Landschap" is een beheerplan opgezet voor het duincompensatie deel. Er is een start gemaakt met het opstellen van de beheersovereenkomst voor het natuurbeheer van het onderdeel duincompensatie voor de komende 30 jaar. De duincompensatie ligt daarmee exact op schema, en loopt op onderdelen zelfs iets voor.

2.3 Gerealiseerde mijlpalen

- uitvoeringsbesluit is begin 2008 genomen
- aanbesteding is geweest en heeft tot een aannemer geleid.
- Werk is formeel gestart op 26 november 2008
- Communicatie met betrokkenen en belanghebbenden is opgezet.
- Opzet Monitoring- en Evaluatieprogramma is klaar.

2.4 Risico's

2.4.1 *stand van zaken eerder geconstateerde risico's*

In 2008 geconstateerde risico's en maatregelen

De eerder genoemde risico's hebben zich niet voorgedaan. Deze risico's waren als volgt:

- Niet tijdig krijgen ongrondingenvergunning. Risico heeft zich niet voorgedaan. Vergunning was er tijdig, en hij was ook tijdig onherroepelijk.

- risico dat er een te hoge prijs zou worden moeten betaald wegens een overspannen markt heeft zich niet voorgedaan.
- Capaciteitstekort resp. kennisborging binnen de organisatie is zonder problemen verlopen.
- Zand van de juiste kwaliteit voor de toekomstige duintypen is ook geen probleem gebleken.

Onvoldoende behalen van de compensatieopgave Duincompensatie

Dit risico is nog niet opgelost, omdat dit pas na een lange periode (minimaal 20 jaar) kan worden bepaald. Voor het behalen van de compensatieopgave (voldoende oppervlak van de habitattypen grijs duin en vochtige duinvallei) zijn de belangrijkste risico's een onvoldoende instuiving, een andere grondwaterstand dan berekend en oprukkend duindoornstruweel.

Het monitoring- en evaluatieprogramma voor de natuurcompensatie (met de mogelijkheid om in te grijpen in de mate van verstuiving) en een goede afstemming met de terreinbeheerders van de omliggende duinen moet borgen dat de natuur zich ontwikkelt op een manier dat de compensatieopgave behaald wordt.

Er zijn geen nieuwe risico's bij gekomen in deze verslagperiode.

2.5

Zeereep

In het MER is geconstateerd dat er geen effect optreedt op de morfologie in de monding van het Haringvliet, en daarmee ook niet op de salt spray die op de kust komt. Daarmee vervalt de noodzaak om voor dit effect te compenseren. In de vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet wordt dit bevestigd. Daarmee kan dit projectonderdeel vervallen. Dit kan formeel pas als de Nb-wetvergunning onherroepelijk is.

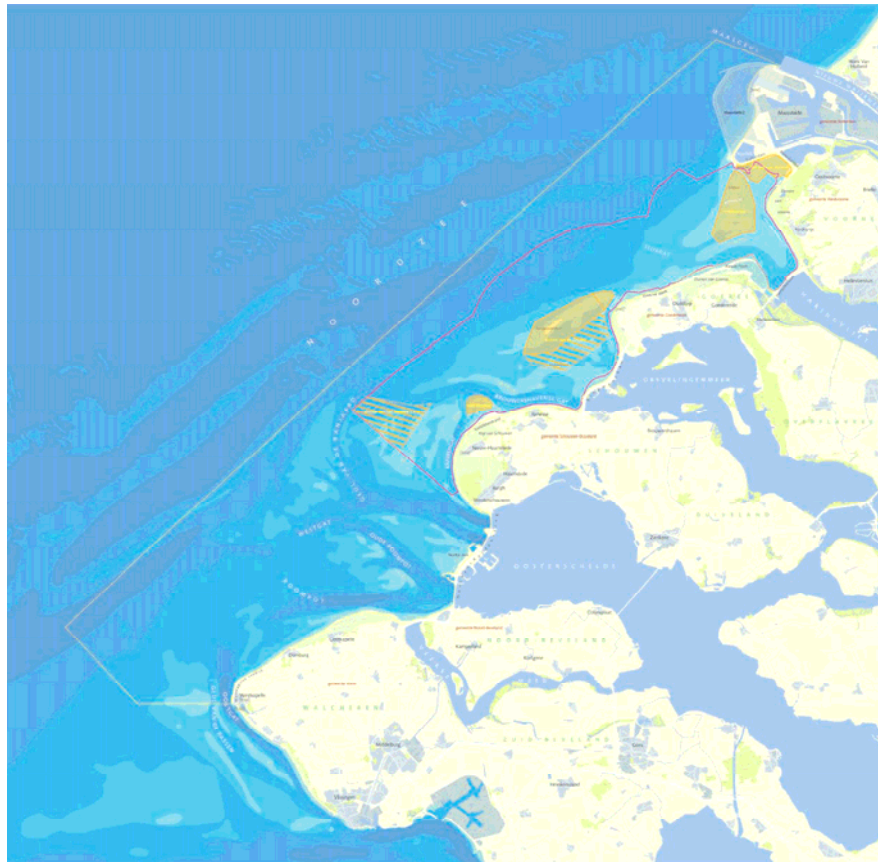

3 Natuurcompensatie in de Voordelta, middels Bodembeschermingsgebied met rustgebieden

3.1 Lokatie

Onderstaande figuur 2 laat zien waar het bodembeschermingsgebied met de bijbehorende rustgebieden is gelegen in de Voordelta.

Figuur 2: Voordelta en het daarin gelegen bodembeschermingsgebied (binnen de rode contour) met rustgebieden (gele zones)

De besluitvorming voor het Bodembeschermingsgebied bestaat uit de volgende procedures: het Aanwijzingsbesluit Voordelta en de Toegangsbeperkingsbesluiten. In het Aanwijzingsbesluit voor de Voordelta worden de begrenzing en doelstellingen voor de compensatie van de landaanwinning (het Bodembeschermingsgebied met rustgebieden) opgenomen.

Natura 2000: Aanwijzingsbesluit Voordelta

Het A-besluit Voordelta is op 9 januari 2007 als ontwerp ter inzage gelegd. In de Nota van Antwoord 'Inspraakprocedure Aanwijzing Natura 2000-gebieden' is

aangegeven dat de Minister van LNV voornemens is de Voordelta bij voorrang aan te wijzen.¹ Daarmee is het mogelijk om daarop te baseren besluiten (o.a. vergunning Natuurbeschermingswet) te nemen.

De finale afronding van de A-besluiten met betrekking tot de Voordelta en de twee verwante duingebieden (Voornes Duin en Duinen van Goeree & Kwade Hoek) heeft in februari 2008 plaatsgevonden. Op 19 februari 2008 is het Aanwijzingsbesluit Voordelta door de Minister van LNV vastgesteld. Tegen het A-besluit is een aantal beroepen ingesteld. Op 15 juli 2008 zijn deze beroepen behandeld bij Raad van State. In november 2008 heeft Raad van State uitspraak gedaan over de A-besluiten. Hiermee zijn de A-besluiten voor de relevante onderdelen van de aanleg van Maasvlakte 2 onherroepelijk geworden.

Beheerplan Voordelta

Het beheerplan Voordelta regelt het beheer van de Voordelta in het kader van Natura 2000. Rijkswaterstaat heeft dit samen met de provincies Zeeland en Zuid-Holland opgesteld. Eind juni 2008 is het beheerplan Voordelta vastgesteld en op 21 juli 2008 is het plan gepubliceerd. Tegen het Beheerplan lopen nog beroepsprocedures; afhandeling door de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State wordt dit jaar verwacht. Met ingang van oktober zijn boeien gelegd om de rustgebieden te markeren. De uitvoeringsorganisatie is operationeel.

In 2008 is een Overeenkomst Duurzame Voordelta getekend door de Ministers van V&W en LNV, door Vereniging Natuurmonumenten, Stichting de Noordzee, het Productschap Vis en het Havenbedrijf Rotterdam. Doel is om door samenwerking en innovatie te komen tot een situatie waarin voor bodemberoerende visserij in de Voordelta een plek blijft.

Artikel 20 Besluit Natuurbeschermingswet 1998

De toegangsbeperkingsbesluiten regelen de toegang in het bodembeschermingsgebied en de rustgebieden. Deze besluiten zijn inmiddels van kracht. Op 29 juli 2008 verliep de bezwaartermijn. Twee partijen hebben bezwaar aangetekend. De hoorzitting heeft 26 augustus 2008 plaatsgevonden. Op 23 september 2008 heeft de minister van LNV het besluit op bezwaar genomen; hierbij zijn de besluiten geheel in stand gebleven. Tegen het besluit op bezwaar is beroep ingediend; afhandeling door de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State wordt dit jaar verwacht.

Op 11 juni 2008 zijn de toegangsbeperkingsbesluiten door de Europese Commissie genoteerd. Op 25 juni 2008 verliep de bezwaartermijn voor andere landen. In dat kader zijn geen bezwaren ingediend.

3.2 Monitoring- en Evaluatieprogramma (MEP)

Tegelijk met het Beheerplan is het zogenoemde MEP-programma op hoofdlijnen opgeleverd. Op 14 juli 2008 is de Europese aanbestedingsprocedure gestart voor de uitvoering van het monitoring- en evaluatieprogramma. Er is in december 2008 een voorlopige gunning verleend. Deze procedure zal begin 2009 worden afgerond.

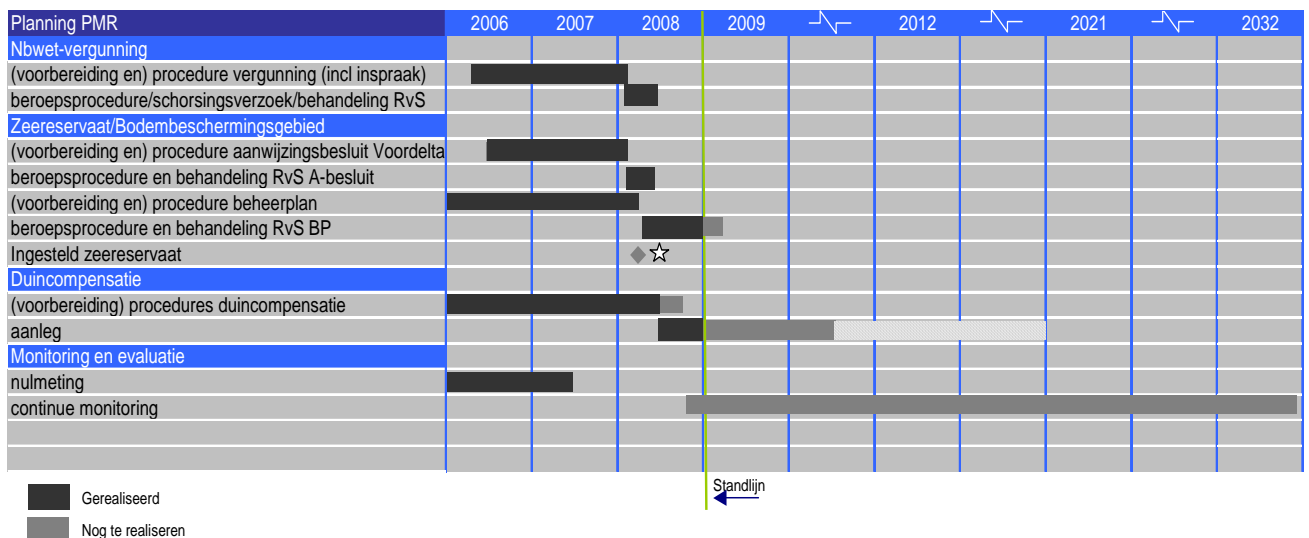
¹ Kamerstuk 31200 XIV, nr. 150, *Nota van Antwoord Inspraakprocedure Aanwijzing Natura 2000-gebieden (inclusief bijlage)*, 21 november 2007

3.3 Risico's

Er resteren geen risico's voor dit onderdeel.

3.4 Planning

De planning is ongewijzigd sinds de opstelling van de basisrapportage PMR. De activiteiten voor het Bodembeschermingsgebied met rustgebieden, Duincompensatie en monitoring en evaluatie verlopen conform onderstaand schema.

3.5 Scope/doelstellingen

Er zijn geen wijzigingen in de scope of de doelstellingen opgetreden.

3.6 Financiën

Voor de natuurcompensatie is een budget beschikbaar van € 105,1 mln (prijspeil 2008), bestaande uit € 95,5 mln natuurcompensatie en € 9,6 mln ten behoeve van BTW over de Natuurcompensatie.

In de verslagperiode is geen beroep gedaan op de post Onvoorzien.

Tot op heden zijn in de Voortgangsrapportages ter zake van hert deelproject Natuurcompensatie de in de Basisrapportage genoemde onderdelen vermeld. In de loop van de tijd zijn echter diverse wijzigingen opgetreden, zoals de toezegging van

de minister inzake een stimuleringsregeling Zeeland en Zuid-Holland. Voorts is een belangrijk projectonderdeel als de Duincompensatie Delfland aanbesteed en in uitvoering genomen. Om deze reden is het financieel overzicht aangepast.

Het financieel overzicht ziet er als volgt uit (bedragen in € mln):

Omschrijving	Basis-rapportage 2005 pp 2005	Voortgangs-rapportage II, juli 2008, pp 2008	Voortgangs-rapportage 5, januari 2009, pp 2008	Uitgaven	Reeds gerealiseerde uitgaven	Ontvangsten
Bodembeschermingsgebied met rustgebieden, Zeereep en Duincompensatie	54,0	56,2				
Duincompensatie Delfland			51,9	53,1	7	1,2
Netto Stimuleringsprogramma Zeeuwse en Zuid-Hollandse eilanden			10,0	12	9	2
Domeinrechten, Planshade en Nadeelcompensatie	24,0	25,5	8,3	9,3		1,0
Nulmeting, Monitoring en Evaluatie Programma (MEP)	13,0	13,8	27,9	27,9	3,1	0,0
Overig			7,0	7,0	2,9	0,0
Subtotaal	91,0	95,5	105,1	109,3	22,0	4,2
BTW (vanaf 2008 geïntegreerd)	9,0	9,6				
Totaal	100,0	105,1				

Het beschikbare budget voor natuurcompensatie (incl. BTW) bedraagt in pp 2008 € 105,1 mln (pp 2005: 99,3 mln).

In totaal is reeds een bedrag van € 62 mln aan verplichtingen aangegaan op het deelproject Natuurcompensatie, terwijl een bedrag van € 22 mln aan kasuitgaven is gerealiseerd.

Het reeds gerealiseerde budget betreft de Nulmeting en onderzoeken en voorbereidende activiteiten ten behoeve van het bodembeschermingsgebied. Voor de duincompensatie is in 2008 € 7 miljoen uitgegeven. Voorts is in het kader van de Stimuleringsregeling Zeeuwse en Zuid-Hollandse eilanden een bedrag van € 9 mln betaald aan genoemde provincies.

Voor enige onderdelen moet de raming nog nader worden verdiept. Om die reden is nog gewerkt met een onzekerheidsmarge van 20%. Op basis van de huidige inzichten is het beschikbare budget van € 105,1 mln voldoende.

Het totaal budget en de niveaus van de aangegane verplichtingen en van de gerealiseerde kasuitgaven zijn verwerkt in het hoofdrapport van de voortgangsrapportage, aangezien zij rijksuitgaven betreffen.

3.7 Organisatie/kwaliteit

Eind 2008 is de projectorganisatie PMR binnen het Ministerie van Verkeer en Waterstaat opgeheven. De werkzaamheden worden vanaf 2009 binnen de verschillende lijnorganisaties verder begeleid.